

[Socialministeren.]

husmoderafløserne, som ikke har nogen særlig uddannelse. Man har dog hele tiden tænkt sig, at der skulle være en kerne af uddannede husmoderafløserne, og den gældende lov indeholder regler om statstilskud til de kursus for husmoderafløserne, der er godkendt af socialministeriet. Uddannelses-tiden, der oprindeligt var 3 måneder, blev i 1952 nedsat, så at undervisningen kom til at strække sig over 2 måneder med i alt omkring 336 timer.

Tilslutningen til de godkendte kursus har imidlertid i årenes løb været i tilbagegang, og det er fra forskellige sider gjort gældende, at spørgsmålet om husmoderafløserens uddannelse og arbejdsforhold burde optages til overvejelse.

Der har derfor fundet drøftelser sted med repræsentanter for de kommunale organisationer og Danske Kvinders Nationalråd for at vurdere de erfaringer, der er gjort, og finde frem til, hvor store krav der bør kunne stilles til uddannelsen, når man samtidig skal sigte på, at et rimeligt antal husmoderafløserne tager denne uddannelse.

Der er herefter givet retningslinjer for en kursusuddannelse, der strækker sig over i alt ca. 125 undervisningstimer. Under uddannelsen kan der ydes kompensation for mistede indtægter med et beløb, der svarer til 80 pct. af den løn, en husmoderafløser kunne have opnået, hvis hun i kursustiden havde stået til rådighed i samme omfang som hidtil.

Efter den gældende lov ydes der statstilskud til uddannelsen efter reglerne for husholdningsskoler og husholdningsseminarier. Efter disse regler ydes til den enkelte elev et tilskud, der udregnes på grundlag af den pågældendes økonomiske forhold, men aldrig kan nå op på mere end 70 pct. af kursusafgiften. For at fremme tilgangen til uddannelsen foreslås det at gøre undervisningen for husmoderafløserne gratis for deltagerne.

Efter at husmoderafløsningen havde været nogle år, indførte enkelte kommuner en hjemmehjælpsordning for invalide- og folkepensionister, og i 1958 blev der i folkeforsikringsloven givet særlig hjemmel for at afholde udgifterne hertil.

Da hjemmehjælpsordningen blev indført, fandt man det ikke nødvendigt at foreslå nogen uddannelse af hjemmehjælperne. Der er imidlertid en stadig stigende tendens til, at pensionister længst muligt bliver i deres eget hjem i stedet for at søge optagelse på et alderdomshjem eller plejehjem, og virkningen heraf er, at kravene til hjemmehjælpernes indsats bliver større. Det er da også i nogle kommuner den samme kreds af kvinder, der anvendes både som husmoderafløser og som hjemmehjælper.

I den seneste tid er der derfor fra forskellige sider rejst det spørgsmål, om ikke også hjemmehjælperne bør kunne deltage i kursusuddannelsen for husmoderafløserne, og jeg finder det rimeligt at imødekomme ønskerne herom. I det foreliggende lovforslag åbnes der derfor adgang til, at hjemmehjælperne efter kommunalbestyrelsens bestemmelse kan deltage i undervisningen på godkendte kursus for husmoderafløserne på samme vilkår som disse.

Efter den gældende lov overlades det til kommunerne selv at fastsætte lønnen til husmoderafløserne, men det bestemmes, at socialministeren efter forhandling med finansministeren fastsætter grænser for de lønninger, der kan anmeldes til refusion. Ved fastsættelsen af disse lønningegrænser har man hidtil fulgt den praksis at fastsætte et bestemt beløb som grænse for den løn, der kan anmeldes til refusion for en uddannet husmoderafløser, medens det for husmoderafløserne uden uddannelse blot har været foreskrevet, at der til refusion kunne anmeldes en løn svarende til, hvad der normalt ydes på egnen for tilsvarende husligt arbejde.

At lønningegrænserne er fastlagt på denne måde, har betydet, at de ikke-uddannede husmoderafløserne mange steder er blevet aflønnet med lønsatser, der har bragt lønnen op i nærheden af lønningegrænsen for uddannede husmoderafløserne, idet det ikke har været muligt straks at foretage den forhøjelse af de uddannedes løn, som var nødvendig for at bevare forskellen mellem de to lønniveauer.

For at undgå en sådan udvikling for fremtiden bestemmes det i det foreliggende lovforslag, at der skal være en særskilt lønningegrænse for hver af de tre grupper: husmoderafløserne uden uddannelse, uddan-